

HARRAN ÜNİVERSİTESİ TIP FAKÜLTESİ
III. SINIF SEÇMELİ DERSİ

Dersin Adı	Kodu	Yarıyılı	T+U	Kredisi	ACTS
Tıbbi ve Aromatik Bitkiler I	0101324	Güz	2+0	2	1
Ön Koşul Dersler	Yok				
Dersin Dili	Türkçe				
Dersin Türü	Seçmeli				
Dersin Koordinatörü					
Dersi Veren					
Dersin Yardımcıları					
Dersin Amacı	Bu derste, Tıp Fakültesi öğrencilerinin, tıbbi bitkilerin tarih ve gelişimi, içerdiği etken maddeler ve etken maddelere göre bazı ekonomik öneme sahip ilaç ve aromatik bitkilerin genel özellikleri, kullanılan kısımları ve kalite kriterleri hakkında bilgi sahibi olmalarını sağlamaktır.				
Dersin Öğrenme Çıktıları	Bu dersin sonunda öğrenci; 1.Ekonomik öneme sahip bazı uçucu yağ, alkaloit, glikozit ve boya maddeleri içeren bitkilerin genel özelliklerini bilir. 2.Bitkilerin etken maddeleri ve kullanılan bitki aksamalarını bilir. 3.Kalite kriterleri ve kaliteye etkileyen faktörler hakkında bilgi sahibidir.				
Dersin İçeriği	Bu derste; tıbbi ve aromatik bitkilerin tarihi gelişimi ve önemi, tıbbi ve aromatik bitkilerin genel özellikleri, içerikleri ve kullanılan kısımları, Kullanım şekilleri, etken maddelere göre bitkiler ve kullanım aklanları konuları işlenecektir.				
Haftalar	Konular				
1	- Tarih ve Gelişim - Tarih öncesi dönem, Mezopotamya, Mısır, Hitit, Grek, Roma, İslam dönemleri				
2	- Tıbbi ve Aromatik Bitkilerin Önemi, - Drogların Sınıflandırılması - Kurutulması ve Hazırlanması - Kullanım şekilleri - Bitkisel kökenli droglar				
3	- Tıbbi ve Aromatik Bitkilerin Etken maddeleri (Sekonder metabolitler) nedir; - Uçucu yağlar, - Alkaloidler, - Glikozitler, - Tanenler, - Organik asitler, - Reçineli bileşikler, - Sabit yağlar				
4	- Tıbbi Bitkilerin Ülkemiz için önemi.				
5	- Uçucu yağlar ve Uçucu yağ içeren bitkiler - Naneler (Mentha sp.) bitkisel özellikleri, kullanılan kısmı, etken maddeleri, - Kalite kriterleri ve kaliteyi etkileyen faktörler.				
6	- Kekikler, kekik olarak bilinen bitkiler, bitkisel özellikleri, kullanılan kısmı, etken maddeleri, - Kalite kriterleri ve kaliteyi etkileyen faktörler				
7	Ara sınav				
8	- Adaçayları (Salvia sp.) bitkisel özellikleri, kullanılan kısmı, etken maddeleri, Kalite kriterleri ve kaliteyi etkileyen faktörler. - Lavantalar (Lavandula sp.) bitkisel özellikleri, kullanılan kısmı, etken maddeleri, - Kalite kriterleri ve kaliteyi etkileyen faktörler				
9	- Anason, kimyon, kişniş, rezene, dereotu, çörekotu gibi tek yıllık bitkiler, bitkisel özellikleri, kullanılan kısmı, etken maddeleri, - Kalite kriterleri ve kaliteyi etkileyen faktörler				
10	- Alkaloidler ve alkaloit içeren bitkiler - Atropa belladonna bitkisel özellikleri, kullanılan kısmı, etken maddeleri, Kalite kriterleri ve kaliteyi etkileyen faktörler - Hyocyamus niger bitkisel özellikleri, kullanılan kısmı, etken maddeleri, Kalite kriterleri ve kaliteyi etkileyen faktörler				

11	- Datura sp. Türleri bitkisel özellikleri, kullanılan kısmı, etken maddeleri, Kalite kriterleri ve kaliteyi etkileyen faktörler - Withania somnifera, bitkisel özellikleri, kullanılan kısmı, etken maddeleri, Kalite kriterleri ve kaliteyi etkileyen faktörler
12	- Glikosidler ve Glikosit içeren bitkiler - Digitalis sp. bitkisel özellikleri, kullanılan kısmı, etken maddeleri, Kalite kriterleri ve kaliteyi etkileyen faktörler - Scilla maritima, bitkisel özellikleri, kullanılan kısmı, etken maddeleri, Kalite kriterleri ve kaliteyi etkileyen faktörler.
13	- Slybium marianum, bitkisel özellikleri, kullanılan kısmı, etken maddeleri, Kalite kriterleri ve kaliteyi etkileyen faktörler - Viola tricolor, bitkisel özellikleri, kullanılan kısmı, etken maddeleri, Kalite kriterleri ve kaliteyi etkileyen faktörler
14	- Önemli Bazı Boya Bitkileri - Safran, Aspir, Boyacı sumacı, Boyacı papatyası, Çivitotu, Kök boya... - Türkiye Zehirli Bitkileri
Genel Yeterlilikler	
Ülkemiz için önemli bazı Tıbbi ve Aromatik bitkiler ve kullanımı hakkında yeterli bilgi birikimine sahip olmak.	
Kaynaklar	
<ul style="list-style-type: none"> • Baytop T. (1999). <i>Türkiyede Bitkiler ile Tedavi</i>. Nobel Kitapevi, İstanbul. • Ceylan A. <i>Tıbbi Bitkiler I, II, III</i>. E.Ü. Zir. Fak., İzmir. • Er C., <i>Tütün İlaç ve Baharat Bitkileri</i>, A.Ü. Zir. Fak. Yayın NO: 1359, Ankara. • Lewis W.H., Memory P.F.Elvin-Lewis <i>Medical Botany</i>. A Wiley-Interscience Publication. • Seçmen Ö. <i>Yurdumuz Zehirli Bitkileri</i>. E.Ü. Fen Fakültesi • Tanker N. (2014). <i>Farmasötik Botanik</i>. Ankara Ü. Eczacılık Fak. 	
Değerlendirme Sistemi	
Ara sınav: %40 Final: %60 Projeler: Ödevler:	

PROGRAM ÖĞRENME ÇIKTILARI İLE DERS ÖĞRENİM KAZANIMLARI İLİŞKİ TABLOSU									
	PY1	PY2	PY3	PY4	PY5	PY6	PY7	PY8	PY9
ÖÇ1	2	2	2	2	2	2	2	2	2
ÖÇ2	2	2	2	2	2	2	2	2	2
ÖÇ3	2	2	2	2	2	2	2	2	2
ÖÇ: Öğrenme Çıktıları PY: Program Çıktıları									
Katkı Düzeyi	1 Çok Düşük, 2 Düşük, 3 Orta, 4 Yüksek, 5 Çok Yüksek								

Program Çıktıları ve İlgili dersin ilişkisi									
	PY1	PY2	PY3	PY4	PY5	PY6	PY7	PY8	PY9
Tıbbi ve Aromatik Bitkiler I	2	2	2	2	2	2	2	2	2

Temel Program Kazanımları

PY1: Organizmanın normal yapı ve fonksiyonlarını özetleyebilir.

- PY2: Hastalıkların patogenezi, klinik ve tanısal özelliklerini açıklayabilir
- PY3: Hayatı tehdit eden acil hastalıkları tedavi edebilir ve gerektiğinde hasta transportunu sağlayabilir
- PY4: Hastanın hikayesini alabilir ve genel-sistem bazlı fizik muayenelerini yapabilir.
- PY5: Hastalıkların tanı ve tedavisi için gerekli temel tıbbi girişimleri ve ilaç uygulamalarını uygulayabilir
- PY6: Koruyucu hekimlik ve adli tıp uygulamalarını yerine getirebilir.
- PY7: Ulusal Sağlık Sistemi'nin yapılanması ve işleyişi hakkında genel bilgiler verebilir.
- PY8: Yasal sorumluluklarını sayabilir ve etik prensipleri tanımlayabilir
- PY9: Toplumda sık görülen temel hastalıkların birinci basamak tedavilerini bilimsel verilere dayalı etkinliği yüksek yöntemlerle yapabilir.